

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัยฯ

แรงงานปลอดภัย
สุขอนามัยดี

สำนักความปลอดภัยแรงงาน

ข้อหาเรียก การดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๙

หน่วยงานที่หาเรียก สถานประกอบกิจการเอกชน

หน่วยงานตอบข้อหาเรียก สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหาเรียก ๑. ความตามข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ แห่ง กฎกระทรวง จป. ให้ยกเลิก โดยให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ใช่หรือไม่

๒. กรณีที่นายจ้างดำเนินธุรกิจเข้าข่ายกิจการที่ใช้บังคับตามข้อ ๑ (๒) แห่ง กฎกระทรวงฉบับนี้ โดยมีจำนวนลูกจ้างรวมกันประมาณ ๓๐๐ คน ประจำโรงงานการผลิต ต่อมานายจ้างได้ ดำเนินการให้ลูกจ้างบางส่วนมากกว่า ๑๐๐ คน ไปปฏิบัติงานประจำอีกแห่งหนึ่งโดยสถานที่ทำงานแห่งใหม่ เป็นอาคารสำนักงานซึ่งไม่มีการผลิต และเหลือลูกจ้างประจำโรงงานบางส่วนมากกว่า ๑๐๐ คน เช่นเดียวกัน โดยอาคารสำนักงานและโรงงานผลิต

๒.๑ สถานประกอบกิจการที่แยกออกไปนั้น เข้าข่ายกิจการตามข้อ ๑ (๑๓) แห่งกฎกระทรวงฉบับนี้ใช่หรือไม่

๒.๒ สถานประกอบกิจการที่แยกออกไปนั้น จำเป็นที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร ระดับหัวหน้างาน และคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ด้วยใช่หรือไม่

๒.๓ ลูกจ้างที่ถูกย้ายไปบางส่วนเคยได้รับการแต่งตั้งและแจ้งชื่อเพื่อขึ้นทะเบียน เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร และระดับหัวหน้างาน ต่อสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่แล้ว จำเป็นต้องดำเนินการแต่งตั้ง แจ้งชื่อเพื่อขึ้นทะเบียนใหม่อีกหรือไม่ ซึ่งสถานที่ทำงานใหม่นั้นอยู่คนละพื้นที่กับกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่เดิมที่เคยขึ้นทะเบียนไปแล้ว

๒.๔ สถานประกอบกิจการที่แยกออกไปนั้น ต้องดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการความปลอดภัยฯ ชุดใหม่ หรือใช้คณะกรรมการความปลอดภัยฯ ชุดเดิมชุดเดียวกันได้หรือไม่

๓. การปฏิบัติตามหมวดที่ ๒ คณะกรรมการความปลอดภัยฯ

๓.๑ การอบรมคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ แต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนด ให้รวมถึงตำแหน่งประธานคณะกรรมการและตำแหน่งกรรมการ และเลขานุการ

๓.๒ ในกรณีที่คณะกรรมการความปลอดภัยฯ ชุดเดิมซึ่งเคยได้รับการอบรม ตามหลักสูตรที่กฎหมายกำหนดแล้วได้ครบวาระ ๒ ปี ต่อมานายจ้างได้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่ โดยอาจมีลูกจ้างบางคนนี้อาจได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งเข้ามาเป็นคณะกรรมการ ชุดใหม่ โดยอาจมีลูกจ้างบางคนนี้อาจได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งเข้ามาเป็นคณะกรรมการความปลอดภัยฯ อีกวาระหรือหลายวาระ ลูกจ้างเหล่านี้ต้องเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่กฎหมายกำหนดอีกหรือไม่

๔. ความตามข้อ ๓๘ แห่งกฎกระทรวงฉบับนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งการประสบอันตราย ยกเลิก ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ แห่ง พรบ. ความปลอดภัยฯ ใช่หรือไม่

๕. การแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเพื่อขึ้นทะเบียนตามข้อ ๓๖ กรณีที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับอื่นที่เคยแจ้งชื่อเพื่อขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ หรือจังหวัด แล้วย้ายสถานที่ทำงานจำเป็นต้องแจ้งยกเลิกการขึ้นทะเบียน หรือไม่

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิต ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยในทันทีที่ทราบ โดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใดที่มีรายละเอียดพอสมควร และให้แจ้งรายละเอียดและสาเหตุเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกจ้างเสียชีวิต

ฯลฯ

(๓) กรณีที่มีลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน เมื่อนายจ้างแจ้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยต่อสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว ให้นายจ้าง ส่งสำเนาหนังสือแจ้งนั้นต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยภายในเจ็ดวันด้วย การแจ้งเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนดและเมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยได้รับแจ้งแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบและหามาตรการป้องกันอันตรายโดยเร็ว

ฯลฯ

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่กิจการหรือสถานประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการปิโตรเลียมหรือปิโตรเคมี

(๒) การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง ดัดแปลง แปรสภาพ ทำให้เสีย หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน รวมทั้งการต่อเรือ การให้กำเนิด และจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น

(๓) การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ทางรถไถดิน ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบายน้ำ ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของการก่อสร้าง

(๔) การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และรวมทั้งการบรรทุกขนถ่ายสินค้า

- (๕) สถานีบริการหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ
- (๖) โรงแรม
- (๗) ห้างสรรพสินค้า
- (๘) สถานพยาบาล
- (๙) สถาบันทางการเงิน
- (๑๐) สถานตรวจทดสอบทางกายภาพ
- (๑๑) สถานบริการบันเทิง นันทนาการ หรือการกีฬา
- (๑๒) สถานปฏิบัติการทางเคมีหรือชีวภาพ
- (๑๓) สำนักงานที่ปฏิบัติงานสนับสนุนสถานประกอบกิจการตาม (๑) ถึง (๑๒)
- (๑๔) กิจกรรมอื่นตามที่กระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

ฯลฯ

ข้อ ๓ ให้นายจ้างจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบกิจการ

ข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพื่อควบคุมมิให้มีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้ นายจ้างต้องจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติจนกว่าลูกจ้างจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งจัดวางระบบควบคุม กำกับ ดูแล โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ

ข้อ ๔ ให้นายจ้างซึ่งมีผู้รับเหมาขั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วงเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือตามข้อ ๓ สำหรับผู้รับให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕ ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ หรือให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะหรือสภาพของงานที่แตกต่างไปจากเดิมอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดการอบรมลูกจ้างให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือตามข้อ ๓ ก่อนการปฏิบัติงาน

ข้อ ๖ ในกรณีที่นายจ้างส่งให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่น ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ให้นายจ้างแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานในสถานที่ดังกล่าว พร้อมทั้งวิธีการป้องกันอันตรายให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ ให้นายจ้างจัดให้คณะกรรมการได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้งหรือเลือกตั้ง

ฯลฯ

ข้อ ๓๖ ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานตามหมวด ๑ เพื่อขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

ข้อ ๓๘ เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหายตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ให้นายจ้างแจ้งการประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหายต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

ตอบข้อหารือ หน่วยงานที่ตอบข้อหารือพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏประกอบข้อกฎหมาย จึงได้ตอบข้อหารือ ดังนี้

๑. กรณีข้อหารือตามข้อ ๑ เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเฉพาะประเภทกิจการและเงื่อนไขเกี่ยวกับจำนวนลูกจ้างที่กำหนด ดังนั้นสถานประกอบกิจการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงฯ สำหรับสถานประกอบกิจการประเภทอื่นๆ หรือมีลูกจ้างไม่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ แห่ง พรบ. ความปลอดภัยฯ

๒. กรณีข้อหารือตามข้อ ๒ สำนักความปลอดภัยแรงงาน ได้ประสานไปยังเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ เพื่อหาข้อเท็จจริงในการประกอบการพิจารณาตอบข้อหารือ เช่น ประเภทกิจการ สถานที่ตั้งของสถานประกอบกิจการ ข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจ และโครงสร้างการบริหารจัดการภายในองค์กรของบริษัทฯ พบว่าบริษัทฯ ไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นการหารือในประเด็นซึ่งไม่ใช่ประเด็นของบริษัทฯ ตนเอง

๓. กรณีข้อหารือตามข้อ ๓ นายจ้างต้องจัดให้กรรมการความปลอดภัยทุกคนรวมถึงประธานกรรมการฯ และเลขานุการได้รับการอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัยฯ ตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ซึ่งเคยผ่านการอบรมหลักสูตรคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ชุดใหม่ ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีคุณสมบัติได้รับการอบรมหลักสูตรคณะกรรมการความปลอดภัยฯ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

๔. กรณีข้อหารือตามข้อ ๔ การแจ้งเกี่ยวกับการประสบอันตรายของลูกจ้าง ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ นั้นได้บัญญัติให้นายจ้างแจ้งการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง ตามที่กำหนดไว้ดังนั้นความตามข้อ ๓๘ ของกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงถูกยกเลิกโดยปริยาย

๕. กรณีข้อหารือตามข้อ ๕ ระบบการแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อขึ้นทะเบียนในปัจจุบันกรมฯ ได้ดำเนินการโดยหมายเลขประจำตัวประชาชนของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ในการแจ้งขึ้นทะเบียนประจำสถานประกอบกิจการซึ่งสามารถขึ้นทะเบียนได้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานมีการย้ายสถานที่ปฏิบัติงานและมาแจ้งขึ้นทะเบียนเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยประจำสถานประกอบกิจการแห่งใหม่กับกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่

หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดที่รับผิดชอบ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ โดยกรมฯ จะดำเนินการลบข้อมูลการขึ้นทะเบียนที่สถานประกอบกิจการเดิมก่อน

หมายเหตุ อ้างอิงหนังสือสำนักความปลอดภัยแรงงาน ที่ รง ๐๕๑๐/๐๒๐๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยแรงงาน

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน)

๒๒/๒๒ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กทม. ๑๐๑๗๐

โทร. ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๘, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘-๓๙

โทรสาร ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖๒, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖๖